

Nærværende forslag udgør et modspil til finkulturbureaukraternes socialiseringsfolkeødelæggelsesanslag: Levende og inspirerende åndsliv skabes ved egen indsats. Ikke gennem statsstyre og offentlige tilskud til dem, som er magthaverne velbehagelige.

I 1984 vil folkebibliotekerne vel med fortsættelse af den nuværende politik komme til at koste ca. 2.100 mill. kr. Vedtages nærværende forslag i løbet af få måneder, vil der være et lille års tid til at forberede dets ikrafttræden. Under den forudsætning forventes beløbet allerede i 1984 at falde til ca. 750 mill. kr. Hvis der i 1984 herefter kommer 40 mill. udlån til en gennemsnitslåneafgift (§ 8) på 9,80 kr., vil der herigennem komme 392 mill. kr. i kassen. Underskuddet på knap 400 mill. kr. vil forhåbentlig for størstedelens vedkommende kunne dækkes ind ved salg fra bibliotekernes samlinger (§ 3, stk. 2 og 4) og anlægsaktiver (faste ejendomme m.v.).

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Det er oplagt, at bøger er et gode: De spreder kundskab, viden og meninger og giver oplevelser, inspiration, underholdning, afslappelse og menneskelig udvikling. Det er også givet, at i et lille-progsamfund som det danske er bogrentabilitet ofte svær at tilvejebringe.

Afgørende for 1980ernes bibliotekspolitik bliver imidlertid uundgåeligt de krav, som er blevet uomgængelige, efter at stadigt stigende statsunderskud siden 1975 har akkumuleret en tolvcifret statsgæld. Derfor må området for biblioteksloven blive, hvad der helt eller delvis betales af offentlige midler. Derimod skal loven ikke på nogen måde lægge restriktioner i vejen for privat biblioteksvirksomhed, som skal have de sundest mulige vækstvilkår – altså have adgang til at trives og gro i frihed.

Når de i stk. 2, litra a–e, nævnte offentlige biblioteker ikke er medtaget under loven, skyldes det ikke, at det ikke er nødvendigt med drastiske besparelser også på disse områder, men alene, at disse bibliotekers forhold mest hensigtsmæssigt tilrettelægges i forbindelse med udformningen af forskningspolitikken, skolepolitikken, sygehuspolitikken, militærpolitikken, fængselspolitikken, socialpolitikken osv. Såvel opgavemæssigt som administrativt er der afgørende forskelligheder mellem de af stk. 2 omfattede biblioteker og det offentlige folkebiblioteker. Derimod er det selvfølgelig kun en samfundsøkonomisk fordel, at alle biblioteksgrupper samarbejder indbyrdes, for eksempel ved

at udlåne til hinanden. Herom indeholder nærværende lovforslags § 6 regler, hvorefter kulturministeren kan yde de enkelte kommunale biblioteker hjælp til selvhjælp for at få det indbyrdes lånesamarbejde til at fungere så effektivt og billigt som muligt.

Specielt for forskningbibliotekerne (stk. 2, litra a) må overmåde stærkt fremhæves, at levevilkårene i Danmark i meget høj grad afhænger af, at vi hele tiden holder os à jour med de enorme forskningsfremskridt, der gøres i disse år på en lang række områder, som bør blive spydspidsen i dansk erhvervsudvikling. Da Danmark stort set ikke selv har råd til at deltage i forskning, skal vore forskningbiblioteker til stadighed være up to date og prima-prima med omfattende oplysningsmateriale om især den tekniske, naturvidenskabelige og medicinske udvikling, som udlandets forskere har fundet frem til. Derfor er det supervigtigt at få afvist, at forskningbibliotekerne skulle blive indplaceret under folkebibliotekssektoren overensstemmende med de misforståede lighedsdemokratiske fraser, som er så fatale bestanddele af sen-socialdemokratismens ideologiske vragsods. En udførlig belysning af emnet kan fås fra Danmarks Tekniske Bibliotek, Anker Engelunds Vej 1, 2800 Lyngby. Herfra udsendes i 1980 hæftet »Utrykt forskningsmateriale til Biblioteksbetænkningen 1979«. I Folketingstidende findes det hidtil bedste bidrag side 7–8 i kristeligt folkepartis bibliotekslovforslag nr. L 108 af 9. februar 1982 (Folketingstidende 1981–82, 2. samling, tillæg A, spalte 2057). Det bliver nu overtrumfet ved kemiprofessor Peder Larsens kronik i Berlingske Tidende for 2. april 1982, der optrykkes som bilag 1 til nærværende lovforslag.

Med hensyn til stk. 2, litra b – skolebiblioteker – gør der sig vidt forskellige hensyn gældende for de forskellige skoleformer (eksempelvis folkeskole, efterskoler, friskoler, specialarbejderskoler, gymnasier, EFG-skoler, handelsskoler, tekniske skoler, seminarier og højskoler). Vedrørende folkeskolen bevirker ophævelsen af kapitel 4 i folkebiblioteksloven, jfr. nærværende lovforslags § 12, at de automatisk kommer ind under folkeskolelov af 26. juni 1975, jfr. dennes § 17, stk. 2 og 3. Se også lov nr. 239 af 12. juni 1975 om amtscentraler for undervisningsmidler. Med den forestående eksplosion i video og anden kundskabsmeddelelsesindustri er det nok rigtigt i de næste år at se tiden an uden at ofre ret mange skattekrone på skolebiblioteksområdet. Som det fremgår af bilag 2, er skolebibliotekerne så betydningsfulde, at de har et bogudlån på over halvdelen af folkebibliotekernes (1977-tal).